

Ruimte voor bouwen aan een duurzame toekomst

Meerjarenbeleidsplan 2022-2026
Domein Built Environment

Photos by [Ezra](#) and [Jw.](#) on [Unsplash](#)

Dit meerjarenbeleidsplan is opgesteld voor de periode 2022-2026. In aanvulling op dit beleidsplan worden jaarplannen gemaakt. Daarin worden de beoogde activiteiten voor dat jaar nader gespecificeerd en eventuele bijstellingen van ambities benoemd. Zowel het beleidsplan als de jaarplannen worden op de website van DBE gepubliceerd.

In 2026 wordt bepaald of er behoefte is aan een nieuw meerjarenbeleidsplan, of dat een update van dit plan volstaat. Indien externe ontwikkelingen daarom vragen, kunnen ook tussentijds al aanpassingen worden gedaan. Aangepaste versies worden eveneens op de website gepubliceerd.

De versie die u nu leest, betreft versie 1.0 en is vastgesteld door de stichtingsraad van DBE op 16 december 2021.

Inhoud

Voorwoord	3
1. De context	4
Maatschappelijke opgaven centraal	4
Kwalitatieve en kwantitatieve aansluiting bij de beroepspraktijk.....	4
Verbinding met het praktijkgericht onderzoek	4
Veranderingen in het onderwijs	5
Samenwerking is nodig	5
2. Speerpunten	6
A. Kennisuitwisseling binnen het domein	6
Doel	6
Activiteiten	6
Ambities	7
B. Kennisuitwisseling met externe partijen	7
Doel	8
Activiteiten	8
Ambities	8
C. Human capital agenda	8
Doel	9
Activiteiten	9
Ambities	9
3. Organisatie	10
Stichtingsraad	10
Bestuur.....	10
Verbinding met het werkveld.....	10
Ondersteuning	10
Kantoorvoorzieningen	11
4. Financiële aspecten	12
Kosten	12
Baten	12
Reserves	13
Meerjarenbegroting	13

Voorwoord

Voor u ligt het meerjarenbeleidsplan van het Domein Built Environment 2022 – 2026. Een plan waarin we hebben vastgelegd waar onze aandacht de komende jaren naar uitgaat, hoe we dat gaan doen en binnen welke (financiële) kaders.

Als ik zeg *we*, dan heb ik het over de bekostigde hogescholen in Nederland die opleidingen aanbieden in het domein Built Environment. In totaal gaat het om 14 hogescholen, die samen ongeveer 15.000 studenten representeren.

De afgelopen jaren zijn we als Domein steeds professioneler geworden. We doen steeds meer samen. We zijn zichtbaarder geworden voor zowel de beroepspraktijk als de onderwijswereld en kunnen zo beter onze bijdrage leveren aan de belangrijke maatschappelijke opgaven van deze tijd.

Dat we elkaar beter kunnen vinden, is mede dankzij de corona pandemie. Dat klinkt misschien vreemd, want de meeste mensen zaten vooral thuis de afgelopen tijd. We hebben hier dan ook te maken met een gevalletje “elk nadeel heb se voordeel” (vrij naar Cruijff); dankzij de razendsnel ingeburgerde digitale vergadertechnieken is het makkelijk en normaal geworden om online bij elkaar te komen. Dat is een groot voordeel voor ons als organisatie met leden in alle delen van het land. We kwamen vaker bij elkaar en dat heeft geleid tot een hechtere band tussen de hogescholen onderling. Ook is er meer contact met partijen om ons heen, zowel uit het werkveld als het onderwijs.

De komende jaren willen we nog meer inzetten op onderlinge uitwisseling van kennis en ervaring en samenwerking. Tussen de hogescholen in het domein én met andere onderwijspartijen en het werkveld. Als Domein zullen wij ons er vol voor inzetten, wij nodigen u uit om met ons mee te doen.

Frank Spuij
Voorzitter Domein Built Environment

1. De context

Maatschappelijke opgaven centraal

Miljoenen woningen die van het aardgas af moeten, een veilige en gezonde leefomgeving met voldoende betaalbare woningen voor iedereen, wateroverlast en extreme droogte, duurzame mobiliteit, een circulaire economie; deze tijd kenmerkt zich door een aantal grote, complexe uitdagingen. Uitdagingen die vanwege hun complexiteit vragen om een integrale aanpak en (veel) meer samenwerking. Samenwerking tussen verschillende regio's, tussen verschillende soorten organisaties en tussen verschillende kennisdomeinen.

Deze uitdagingen zijn niet uniek in de wereld: ze liggen in het verlengde van de 17 *Sustainable Development Goals*, de door de Verenigde Naties benoemde doelen die moeten helpen de wereld in 2030 een stukje beter te laten zijn. Door het ondertekenen van het SDG-charter hebben hogescholen zich sinds 2018 verbonden aan het bijdragen aan het behalen van de 17 doelen.

De gebouwde omgeving speelt in veel van de wereldwijde SDGs en nationale maatschappelijke opgaven een belangrijke rol. Er is dan ook grote behoefte aan goed opgeleide professionals uit het domein built environment. Mensen die gedegen kennis van hun vak hebben, maar die ook over de grenzen van hun eigen discipline heen, samen met experts uit andere disciplines kunnen werken aan oplossingen en daarbij oog hebben voor maatschappelijke ontwikkelingen. Mensen die hun leven lang blijven leren om mee te kunnen in alle veranderingen.

Kwalitatieve en kwantitatieve aansluiting bij de beroepspraktijk

Voor het domein built environment is de uitdaging om de opleidingen zó in te richten dat ze goed aansluiten bij de continu veranderende vraag vanuit de beroepspraktijk. Kwalitatief, maar ook kwantitatief. Want hoewel de instroom van schoolverlaters en zij-instromers – mede dankzij de nieuwe associate degree opleidingen – de afgelopen jaren gestaag is gegroeid, is de vraag naar professionals in bepaalde richtingen nog altijd (veel) groter dan het aanbod. En ondanks de steeds verdergaande digitalisering en andere technologische vernieuwingen die bijdragen aan efficiëntere processen, is de verwachting dat de vraag naar BE-professionals voorlopig niet minder zal worden.

Verbinding met het praktijkgericht onderzoek

Ook los van de krapte op de arbeidsmarkt zijn slimme innovaties nodig. Daarbij kan het gaan om technische innovaties, die nodig zijn om bijvoorbeeld grondstofgebruik terug te dringen, hergebruik van materialen beter mogelijk te maken of het energieverbruik te verlagen. Maar het kan ook gaan om bedrijfskundige innovaties, zoals verbetering van de ketensamenwerking, om sociale innovaties, zoals andere woonconcepten of mobiliteitsoplossingen, of nog weer andere innovaties.

Het praktijkgericht onderzoek in het domein heeft de afgelopen jaren bewezen een onmisbare schakel in de innovatieketen te vormen door in en met de praktijk vernieuwende oplossingen te onderzoeken. Bijkomend voordeel is dat studenten dankzij de verbinding van het onderwijs met het onderzoek de nieuwste ontwikkelingen direct meekrijgen tijdens hun opleiding en bovendien leidt de onderzoekende houding die zij in de opleiding meekrijgen, in de beroepspraktijk tot verdere innovaties.

Veranderingen in het onderwijs

Naast de veranderingen in de beroepspraktijk en de verbinding met onderzoek, houden ook nieuwe didactische inzichten, technologische ontwikkelingen en demografische veranderingen het onderwijs continu in beweging. Vanuit de beroepspraktijk vraagt het leven lang leren bovendien om vernieuwing van het opleidingsaanbod, met onder andere associate degree opleidingen en korte cursussen. Van docenten wordt gevraagd om mee te bewegen in al deze veranderingen; ook zij moeten een leven lang ontwikkelen om bij te blijven.

Samenwerking is nodig

Genoeg redenen om de samenwerking in het domein op te zoeken. Samen weten we immers meer en hebben we meer slagkracht. Waarbij we er overigens wel aan hechten om elkaar ruimte te geven voor ieders eigen ontwikkeling.

Ruim 20 jaar geleden is de stichting domein built environment (toen nog Hoger Onderwijsgroep Bouw en Ruimte) opgericht met het doel het onderwijs in het domein zowel kwantitatief als kwalitatief te bevorderen, door samenwerking te ondersteunen. En dat is nog steeds het doel. Met dien verstande dat het praktijkgericht onderzoek inmiddels onlosmakelijk verbonden is met het onderwijs, en dat de samenwerking inmiddels verder gaat dan tussen de hogescholen onderling: het werkveld en verwante kennisinstellingen zijn meer en meer structurele gesprekspartners.

In lijn met deze doelstelling, heeft het domein voor de komende vijf jaar drie speerpunten benoemd met daaraan verbonden specifieke doelstellingen, activiteiten en ambities voor de komende periode:

- A. Kennisuitwisseling binnen het domein
- B. Kennisuitwisseling met externe partijen
- C. Human capital agenda

In samenhang met elkaar zullen deze activiteiten een belangrijke impuls geven aan de bevordering van onderwijs en onderzoek in het domein, zowel kwantitatief als kwalitatief. Samenwerking is hierbij essentieel. Het is de ambitie van het domein om daarbij niet alleen te reageren naar aanleiding van (externe) ontwikkelingen, maar ook zelf agenda stellend te zijn.

2. Speerpunten

Kern van alle speerpunten is kennisuitwisseling, waarbij voor de eerste twee speerpunten geldt dat de nadruk ligt op verschillende groepen die bij elkaar worden gebracht en de inhoudelijke thema's kunnen variëren door de tijd. Bij het derde speerpunt staat juist de inhoud centraal en zijn de groepen variabel. Speerpunten en bijbehorende activiteiten staan niet los van elkaar; zij vormen gezamenlijk een netwerk van activiteiten, dat in zijn geheel ondersteunend is aan verbetering van onderwijs en onderzoek, zowel kwalitatief als kwantitatief.

Hierna worden de speerpunten kort toegelicht, inclusief overkoepelend(e) doel(en), activiteiten die vanuit ieder speerpunt worden georganiseerd en ambities voor 2026. Binnen het bestuur wordt voor ieder speerpunt een portefeuillehouder benoemd. De portefeuillehouders zijn verantwoordelijk voor verdere specificatie van activiteiten en ambities; zij monitoren ook de voortgang en stellen bij waar nodig.

A. Kennisuitwisseling binnen het domein

Gegeven de continue veranderingen in de beroepspraktijk en de eigen onderwijsomgeving, is structurele kennisuitwisseling binnen het domein onmisbaar. Binnen het onderwijs zelf en tussen onderwijs en onderzoek, want zowel vanuit inhoudelijk als organisatorisch oogpunt valt er veel te leren van elkaar.

Voor die structurele kennisuitwisseling is het nodig dat mensen elkaar weten te vinden. Dat gaat niet vanzelf. De komende jaren is een belangrijk speerpunt dan ook om langs verschillende lijnen mensen bij elkaar te brengen: op basis van functie en op basis van inhoudelijke interesse. Idee daarbij is dat betrokkenen elkaar niet alleen treffen tijdens bijeenkomsten die door het domein worden gefaciliteerd, maar dat zij elkaar ook op eigen initiatief gaan opzoeken als zij elkaar eenmaal beter kennen.

Doel

Structurele kennisuitwisseling binnen het domein: binnen én tussen onderwijs en onderzoek op alle niveaus, waarbij de frequentie en de onderwerpen afhangen van de behoefte van betrokkenen en waarbij kennisuitwisseling ook plaatsvindt buiten de door het domein georganiseerde activiteiten om.

Activiteiten

De activiteiten worden langs twee lijnen georganiseerd, waarbij grotendeels wordt gewerkt vanuit reeds bestaande activiteiten:

Op basis van functie:

1. stichtingsraad overleggen: (online) bijeenkomsten van de leden + een vertegenwoordiger van het lectorenplatform, waarin op actuele onderwerpen¹ kennis wordt gedeeld en/of gezamenlijke afspraken worden gemaakt;

¹ In de jaarplannen zal een nadere specificatie worden opgenomen, waarbij er ook ruimte kan worden gelaten voor ad hoc inbreng van onderwerpen gedurende een jaar. Onderwerpen kunnen te maken hebben met organisatorische kanten van onderwijs en onderzoek, didactiek, ontwikkelingen in het werkveld en meer.

2. landelijke opleidingsoverleggen: (online) bijeenkomsten van vertegenwoordigers van de afzonderlijke opleidingen, waarin op actuele onderwerpen² kennis wordt gedeeld en/of gezamenlijke afspraken worden gemaakt;
3. buddysysteem nieuwe directeuren en lectoren: invulling naar eigen inzicht van betrokkenen.

Op basis van inhoudelijke interesse:

4. webinars: online bijeenkomsten van ongeveer anderhalf uur rondom een bepaald onderwerp (onderzoek en/of onderwijs gerelateerd), voor iedereen in het domein die wil aansluiten;
5. docentendag: bijeenkomst op locatie voor en (deels) door docenten, met workshops en één of meer plenaire lezingen, waarbij de onderwerpen inhoudelijk of onderwijs gerelateerd kunnen zijn;
6. website: databases voor onderzoek en kennisclips;
7. DBE-nieuws: email met links naar relevante bijeenkomsten en/of informatie.

Ambities

In 2026:

- is het voor iedereen in het domein normaal om mensen van andere hogescholen te benaderen voor het uitwisselen van kennis en ervaring (ad hoc en/of langs de lijn van georganiseerde bijeenkomsten);
- vormen de landelijke opleidingsoverleggen een structurele verbinding tussen de individuele opleidingen en de stichtingsraad/het bestuur en worden actuele zaken over en weer uitgewisseld;
- vormt het lectorenplatform een structurele verbinding tussen de individuele onderzoeksgroepen en de stichtingsraad en worden actuele zaken over en weer uitgewisseld;
- is actuele informatie over onderwerpen die in de diverse overleggen aan de orde zijn geweest voor betrokkenen makkelijk vindbaar en toegankelijk;
- zijn de DBE-webinars en docentendagen activiteiten waar mensen uit het domein regelmatig aan meedoen;
- weten betrokkenen de website DBE te vinden als plek voor het delen van kennisclips en informatie over onderzoek.

B. Kennisuitwisseling met externe partijen

Niet alleen binnen het domein, ook daarbuiten is structurele kennisuitwisseling nodig om bij te blijven in de continue veranderende omgeving. Daarbij gaat het zowel om kennisuitwisseling met mensen uit de beroepspraktijk/het werkveld als met mensen uit het onderwijsveld.

Bij het werkveld gaat het om verschillende typen organisaties, waaronder brancheorganisaties en beroepsverenigingen, grote (multinationale) bedrijven en MKB, overheidsinstellingen en non-profit organisaties. Daarbij wordt niet alleen gedacht aan de *usual suspects* – partijen die direct actief zijn in de gebouwde omgeving – maar ook aan partijen uit aanpalende domeinen, waarmee van oudsher nog niet wordt samengewerkt, maar waarmee samenwerking gewenst is in het kader van de maatschappelijke opgaven. Bij het onderwijsveld gaat het om partijen in andere hbo-techniekdomeinen (bijvoorbeeld de domeinen Engineering en HBO-i) en andere hbo-sectoren en om partijen uit het mbo (MBO-Raad, S-BB), wo (VSNU, 4TU) en commerciële aanbieders.

² Zie vorige voetnoot, met dien verstande dat bepaalde onderwerpen verplicht zullen zijn, waaronder het actueel houden van het domeinprofiel en het verder uitwerken van de opleidingsprofielen.

Net als bij de kennisuitwisseling binnen het domein, zullen frequentie en onderwerpen waarop kennis wordt uitgewisseld worden bepaald door betrokkenen, zodat deze aansluiten bij de actualiteit.

Naast kennisuitwisseling om van te leren en om activiteiten af te stemmen, is het belangrijk dat kennis (informatie) over het onderwijs en onderzoek in het domein wordt gedeeld met externe partijen om gevonden te worden voor samenwerking: als externe partijen weten wie we zijn en wat doen we (en wat niet), zal samenwerking sneller tot stand komen.

Doel

Dit speerpunt heeft een tweeledig doel:

- kennisuitwisseling met externe partijen structureel maken;
- bekendheid verwerven als domein.

Activiteiten

Om deze doelen te realiseren, worden de volgende activiteiten georganiseerd:

1. structureel overleg met het werkveld:
 - a. bilaterale (online) overleggen met de grootste brancheorganisaties in het domein (BouwendNL, TechniekNL en NL Ingenieurs);
 - b. thematische (online) bijeenkomsten met een grote groep (uitnodiging naar alle leden van de regionale beroepenveldcommissies en andere contacten uit het netwerk).
2. overleg met onderwijspartijen (aanpalende hbo-disciplines, mbo, wo, commerciële partijen)
3. bijeenkomsten rondom maatschappelijke opgaven – breder dan eigen werkveld en eigen onderwijsdomein;
4. website: informatie over onderzoek en opleidingen.

Ambities

In 2026:

- zijn de brancheorganisaties en DBE over en weer op de hoogte van relevante ontwikkelingen;
- idem voor organisaties uit het onderwijsveld;
- is voor het werkveld duidelijk welke rol het domein speelt in de maatschappelijke opgaven;
- worden DBE opleidingen en onderzoeksgroepen gevonden als partner voor samenwerkingen.

C. Human capital agenda

Binnen dit speerpunt is er aandacht voor zowel de studenten als docenten, waarbij de primaire rol van het domein is om het delen van kennis en ervaring te faciliteren én hogescholen te stimuleren tot het ondernemen van (voor de eigen situatie passende, al dan niet gezamenlijke) actie. Daar waar relevant, kan het domein ook zelf meedoen aan acties.

Studenten

Aan de studentkant is de grote uitdaging om het aantal BE-afgestudeerden te verhogen, en dan met name bij de richtingen waar het tekort het grootst is. Anno 2021 is dat vooral civiele techniek, maar dit kan de komende jaren veranderen. Idee is dat het verhogen van het aantal BE-afgestudeerden geen, of in ieder geval niet alleen een kwestie is van meer initiële instroom: alleen al vanwege

demografische ontwikkelingen is de verwachting dat de initiële instroom hoe dan ook nooit dusdanig zal toenemen dat dit leidt tot voldoende groei in het aantal BE-afgestudeerden.

Onder meer aandacht voor zij-instroom (denk aan projecten als “Van Bank naar Bouw”) en het verminderen van switch en/of uitval is daarom gewenst. En in lijn met de nationale ambities ten aanzien van leven lang ontwikkelen is ook aandacht voor cursussen/trainingen voor professionals gewenst. Daarbij is samenwerking met zowel het werkveld als met andere onderwijspartijen onmisbaar.

Docenten

Aan de docentkant gaat het zowel om het werven van nieuwe, al dan niet hybride, docenten, als om het verder professionaliseren van reeds in het domein werkende docenten. Ook hier geldt dat de rol van het domein primair is om kennisuitwisseling te faciliteren met als doel dat hogescholen zelf acties ondernemen.

Doel

Dit speerpunt heeft een tweeledig doel:

- Studenten: verhogen aantal BE-afgestudeerden;
- Docenten: voldoende goede BE-docenten / werken bij BE-opleidingen aantrekkelijker maken.

Activiteiten

1. Werkgroepen: in 2021 is een werkgroep ingesteld die zich bezighoudt met het eerste doel. Deze werkgroep benoemt zelf haar activiteiten. Indien gewenst, kan er een aparte werkgroep worden gestart die zich richt op leven lang ontwikkelen. Ook aan de docentkant zou een werkgroep kunnen worden gestart.
2. Thematische bijeenkomsten: al dan niet met een spreker van buitenaf, bijvoorbeeld over de nieuwste kennis over communicatie over techniekopleidingen, contracten voor hybride-docenten, aantrekkelijk werkgeverschap, etc.

Ambities

In 2026:

- liggen vraag en aanbod van BE-opgeleiden kwantitatief minder ver uit elkaar;
- zijn BE-docenten de professionals waar het onderwijs op dat moment behoefte aan heeft;
- zijn BE-opleidingen aantrekkelijk voor (nieuwe) docenten.

3. Organisatie

Stichtingsraad

De verantwoordelijkheid voor het bepalen van de beleidslijnen van DBE, alsmede de financiële aspecten, ligt bij de stichtingsraad.

De stichtingsraad bestaat uit vertegenwoordigers van de hogescholen die zijn aangesloten bij de stichting. Van oudsher zijn dit de 14 bekostigde hogescholen die bachelors in het domein aanbieden. Vanwege allerlei ontwikkelingen in het onderwijs, waaronder de opkomst van AD's en masters, en het leven lang leren, kan het zijn de samenstelling van de stichtingsraad in deze beleidsperiode wordt uitgebreid met andere hbo-partijen die actief zijn in het domein. Dit kan op een later moment worden bepaald.

Naast de vertegenwoordigers van de aangesloten hogescholen, is de voorzitter van het lectorenplatform NL-GO – als vertegenwoordiger van het built-environment-onderzoek in den brede – vaste genodigde voor de vergaderingen van de stichtingsraad. Vanwege het aflopen van de financiering van NL-GO in 2022 moet in deze beleidsperiode nader worden bepaald hoe het onderzoek in de toekomst structureel wordt verankerd binnen DBE.

Bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken van DBE. Concreet gaat het dan om de nadere uitwerking van de hoofdlijnen uit het beleidsplan tot specifieke activiteiten, waarbij de bestuursadviseur verantwoordelijk is voor de praktische uitvoering.

DBE kent een vierkoppig bestuur, met leden gekozen vanuit de stichtingsraad. Het bestuur kiest uit haar midden een voorzitter. De voorzitter van het bestuur is tevens voorzitter van de stichtingsraad. De overige taken binnen het bestuur zijn verdeeld over portefeuilles, welke portefeuilles aansluiten bij de hoofdlijnen van het beleid.

Verbinding met het werkveld

DBE kiest ervoor om niet het klassieke model met een adviesraad te volgen, maar om de dialoog met het werkveld meer dynamisch vorm te geven. De verbinding met het werkveld loopt via twee lijnen:

- bilaterale overleggen met relevante brancheorganisaties;
- grotere bijeenkomsten met een brede vertegenwoordiging uit het werkveld die via het DBE-netwerk worden uitgenodigd.

Meer informatie over de opzet is te vinden onder speerpunt B. Kennisuitwisseling met externe partijen – activiteit 1. Structureel overleg met het werkveld.

Ondersteuning

In 2020 heeft DBE een vaste medewerker – in de functie van bestuursadviseur – voor 0,55 fte in dienst genomen ter ondersteuning van de realisatie van ambities. De medewerker faciliteert het bestuur met zowel inhoudelijke adviezen als praktische ondersteuning. Daarnaast is de medewerker verantwoordelijk voor het organiseren en ondersteunen van de activiteiten. Ondersteuning door externen is de afgelopen periode zoveel mogelijk afgebouwd.

Gegeven de ambitieuze plannen voor de komende periode, is er wel behoefte aan uitbreiding van de ondersteuningscapaciteit. De aanstelling van de vaste medewerker wordt daarom uitgebreid met 0,2 fte, tot 0,75 fte.

Voor eventuele tijdelijke, specialistische ondersteuning worden freelance medewerkers ingehuurd.

Kantoorvoorzieningen

Met collega-organisatie Domein Applied Science (DAS) zijn afspraken gemaakt over medegebruik van hun kantoorvoorzieningen in gebouw Castellum in Den Haag. Naast praktische voorzieningen, faciliteert deze constructie tegelijkertijd de samenwerking / kennisuitwisseling tussen de medewerkers van DAS en DBE.

Op termijn kan worden overwogen om kantoorvoorzieningen op een andere locatie te huren, bijvoorbeeld naar analogie van DAS: in het gebouw van een brancheorganisatie, of bij een hogeschool.

4. Financiële aspecten

Kosten

Voorheen werden DBE-activiteiten op verschillende manieren en door verschillende personen ondersteund. In lijn daarmee, werden de kosten voor ondersteuning in de begroting onder de verschillende activiteiten opgevoerd. De nieuwe lijn is dat vrijwel alle ondersteuning wordt verzorgd door de vaste medewerker. Om deze reden bestaat het overgrote deel van de begrote kosten uit loonkosten (inclusief pensioenvoorziening en verzuimverzekeringen) voor de vaste medewerker, die niet (kunnen) worden uitgesplitst naar specifieke activiteiten.

Naast de loonkosten voor de vaste medewerker zijn de belangrijke kostenposten de jaarlijkse docentendag (waarbij wordt uitgegaan van facilitering door een hogeschool, dus vooral kosten voor catering), de huur van vergaderruimtes voor de diverse overleggen, en de jaarlijkse excursie voor de stichtingsraad (binnen Nederland). Door de opkomst van het online overleggen, wordt deze kostenpost voor de komende beleidsperiode echter wel lager begroot dan voorheen. Reiskosten van deelnemers aan bijeenkomsten worden niet door het domein vergoed; er wordt uitgegaan van vergoeding van reiskosten door de eigen werkgevers van de deelnemers.

Verder wordt jaarlijks een kleine reservering gemaakt voor de toekomstige actualisatie van het domeinprofiel. Daarbij wordt uitgegaan van eenvoudiger traject dan het recente actualisatietraject, omdat voortaan continu afstemming op verschillende niveaus en met verschillende partijen plaatsvindt, en tussentijds actualisatie zal plaatsvinden indien dit nodig blijkt.

De leden van de stichtingsraad, de leden van het bestuur en overige betrokkenen die werkzaam zijn bij een hogeschool ontvangen in principe geen vergoeding voor hun werkzaamheden en hiervoor zijn dan ook geen kosten begroot.

Baten

De inkomsten van DBE bestaan uit de participatiebijdragen van de aangesloten hogescholen. De afgelopen jaren bedroeg de participatiebijdrage 9,55 euro per student. Met ingang van 2022 wordt de bijdrage iets verhoogd, naar 10 euro per student en wordt deze voortaan jaarlijks geïndexeerd op basis van de stijging van loonkosten, waarbij de CAO HBO wordt gevolgd³.

Bij het bepalen van de totale bijdrage wordt vooralsnog uitgegaan van het aantal AD en bachelor studenten; parallel aan het domeinprofiel. Voor de meerjarenbegroting wordt uitgegaan van gelijkblijvende studentenaantallen.

In het verlengde van eventuele uitbreiding van het aantal bij DBE aangesloten partijen (zie hoofdstuk 5. Organisatie onder Stichtingsraad), kunnen de afspraken rondom de participatiebijdrage nog veranderen gedurende deze beleidsperiode.

Voor bepaalde activiteiten, denk bijvoorbeeld aan thematische bijeenkomsten met een externe spreker, kan een kleine eigen bijdrage worden gevraagd, of een bijdrage bij aanmelding zonder deelname, als middel om *no-show* laag te houden.

³ De CAO HBO wordt gevolgd, omdat de arbeidsovereenkomst met de vaste medewerker deze ook (zoveel als mogelijk) volgt en de loonkosten een groot deel van de totale kosten vormen.

Reserves

Om ook bij grote onvoorziene uitgaven of inkomstenderving de verplichtingen jegens de vaste medewerker te kunnen nakomen, streeft DBE ernaar om een reserve van tenminste 100.000 euro aan te houden. Het verwachte batig saldo per 31 december 2021 bedraagt ongeveer 130.000 euro.

De reserves zullen de komende periode iets oplopen, vanwege de reserveringen voor de toekomstige actualisatie van het domeinprofiel.

Meerjarenbegroting

Onderstaande tabel geeft de meerjarenbegroting voor de periode 2022-2026 weer.

	2022	2023	2024	2025	2026
Kosten					
Loonkosten	100.000	102.000	104.000	106.000	108.000
Facilitair (huisvesting, kantoor- voorzieningen, verzekeringen)	10.000	10.000	10.000	11.000	11.000
ICT (website en hard-/software)	10.000	10.000	10.000	11.000	11.000
Zaalhuur (docentendag, bijeenkomsten, excursie)	17.000	17.000	18.000	18.000	19.000
Reservering actualisatie domeinprofiel	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Onvoorzien	5.500	6.500	6.500	5.500	5.500
Totaal	147.500	150.500	153.500	156.500	159.500
Baten					
Participatiebijdrage á 10 euro per student + indexatie	147.000*	150.000**	153.000**	156.000**	159.000**
Eigen bijdragen	500	500	500	500	500
Totaal	147.500	150.500	153.500	156.500	159.500

* Gebaseerd op de aantallen ingeschreven AD en bachelor studenten in voltijd, deeltijd en duale opleidingen, zoals gepubliceerd door de VH voor het jaar n-2. Zie de tabel op pagina 14 voor de aantallen in 2020.

** Gebaseerd op ongeveer gelijkblijvende studentenaantallen

Tabel 1 | Meerjarenbegroting Domein Built Environment

hogeschool	2016	2017	2018	2019	2020
avans hs.	1,399	1,326	1,384	1,525	1,671
breda university of applied scie..	428	409	453	474	515
chr. hs. windesheim	828	950	1,079	1,182	1,317
de haagse hs.	863	876	908	906	956
hanzehogeschool groningen	680	681	675	675	716
hs. inholland	418	390	411	433	502
hs. rotterdam	1,560	1,654	1,867	2,060	2,284
hs. utrecht	812	716	719	684	691
hs. van amsterdam	1,492	1,575	1,573	1,674	1,911
hs. van arnhem en nijmegen	1,057	1,161	1,197	1,208	1,313
hz university of applied sciences	504	510	519	540	582
nhl stenden hs.	297	291	324	354	400
saxion hs.	1,059	1,098	1,166	1,263	1,412
zuyd hs.	370	377	394	430	451
totaal	11,767	12,014	12,669	13,408	14,721

Tabel 2 | Aantallen ingeschreven AD en bachelor studenten in voltijd, deeltijd en duale opleidingen, zoals gepubliceerd in het [Dashboard instroom, inschrijvingen en diploma's van de Vereniging Hogescholen](#)